

مِنْ كَانَىٰ نَبِيًّا مُّكَانِي بُوْهَاوِيَّةِ

ئاما دە كەردىنى : م / أبوبكر سيارهى

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين ومن تبعهم
باحسان الى يوم الدين، وبعد:

پىغەمبەرى خوا (ﷺ) زقد مژدەي خۆشى بە ھاوەلەنى داوه (ﷺ) لە زقد بوارى جۆراو
جۆردا، ئىمە ليئەدا هەندىك لەو مژدانە باس دەكەين سەبارەت بەوهى كە دوائەنجام
سەركەوتىن بۆ ئەم ئايىنە پىرۆزە يە، لەوانە:

١- سوھەيپ (رضي الله عنه) هاتە خزمەت پىغەمبەر (ﷺ) لە زېر دیوارى كەعبەدا بۇو سکالاىي حالتى
خۆى و سەرچەم موسىمانانى ترى كردو ووتى: (ألا تستنصر لنا، ألا تدعوا لنا ربنا).
واتە: ئايى داوى سەركەوتىمان بۆ ناكەى، ئايى ناپارپەوه لە خودا رىزگارمان بکات.
پىغەمبەر (ﷺ) فەرمۇسى: (إنه ليجاء بأحد من قبلكم فيجعل المشار من رأسه إلى قدمه
فيجعله نصفين ما يرده ذلك عن دينه) ^(١).

واتە: لەو كەسانەي كەلە پىش ئىمە هاتۇون مشاريان لە سەر سەريان دادەنا ھەتا
سەروپى يان لهىك جيا دەكىرنەوه بۆ ئەوهى لە ئايىنە كەيان پاش گەز بىنەوه، ئەوان
دەكran بەدوو پارچەوه كافر نەدەبوونەوه.

پىغەمبەر (ﷺ) لە كۆتايىي قىسە كەيدا فەرمۇسى: (وَاللَّهُ لِيَنْحِرُّ اللَّهُ هَذَا الدِّينُ حَتَّىٰ يَسِيرَ الرَّاكِبُ
مِنْ حَضْرَمَوْتِ إِلَى الْعَرَقِ لَا يَخَافُ إِلَّا اللَّهُ وَالذَّئْبُ عَلَىٰ غَنَمَهُ!) ^(٢).

(١) (متفق عليه، وانظر: صحيح سنن أبي داود: ٢٦٤٩).

(٢) (متفق عليه، وانظر: صحيح سنن أبي داود: ٢٦٤٩).

واته: سویند به خودا خواي گهوره ئام ئايينه سه ركه و تورو ده کات ههتا واي لى دىت سوار له حەزەرەمەوتەوە دەرىوات بۇ عىراق تەنها له خودا دەترسى و پاشان له گورگ كە زەرەر بە ئازەلەكانى بگەيەنى.

تىپىينى: ئەمە رووى دا لە كاتى عومەرى كورى خەتابدا (عليه السلام) ههتا دەمى فەرمۇو: دەترسم خودا موحاسەبەم بکات له وەى كە پىرەڙىڭ لە پىگەدا بکەۋىت خودا پىم بلېت: ئەمى عومەر بۇچى پىگەت چاك نەكىدووه بۇ خەلک؟!!

٢- سوراقە (عليه السلام) كاتى شوينى پىغەمبەر (صلوات الله عليه وسلم) و ئەبو بەكرى صديق (رضي الله عنه) كەتبۇو بۇ ئەوەى يان بىيان كۈزى يان بىيان گرى خەلاتى سەد و شترى قورەيش بۇ خۆى مسوگەر بکات، لە پاش ئەوەى كە ئەبوو بەكر (رضي الله عنه) زۆر رووى دەكىرە سوراقە و دەيىوت ئەمى پىغەمبەرى خودا (صلوات الله عليه وسلم) ئەوە سوراقە يە زۆر نزىك بۆتەوە تىرى بە دەستەوە يە؟؟؟؟ بەلام پىغەمبەر (صلوات الله عليه وسلم) هەر بە دەللىيايىيەوە دەرۋىشت هىچ حسابى بۇ مەترسى سوراقە نە دەكىد ! !
بەلام سوراقە زۆرى لە ئەسپەكەى كرد بۇ ئەوەى زىاتر نزىك بىتەوە لە پىغەمبەر (صلوات الله عليه وسلم) و ئەبو بەكرى صديق (رضي الله عنه) بەلام ئەسپەكە فرىيىداو كەوتە خوارى، داواى لە پىغەمبەر (صلوات الله عليه وسلم) كرد كە ئەوان دەللىا بن لە ئەو كە هىچ زيانىكىيان لى نادا، لە پاش ئەوەى كە هاتە خزمەت پىغەمبەر (صلوات الله عليه وسلم) و ئەبو بەكرى صديق، پىغەمبەر (صلوات الله عليه وسلم) پىي فەرمۇو: (سوراقە بۇ باوهەر ناھىئىنى سويند بەخوا مولڭو عەرشى كىسرا دەكەۋىتە ژىر دەستى ئام ئومەتەي منهو) سوراقە (عليه السلام) ووتى: ئەى پىغەمبەر (صلوات الله عليه وسلم) من باوهەرم پى هىننای بەلام بپارىزەوە كەمن لەو سوپايدى بى كە شەپى كىسرا دەكتات، بەلى پىغەمبەرى خوا (صلوات الله عليه وسلم) بۇي پارايەوە.

لەپاشان سوراقە (عليه السلام) ووتى: ئەى پىغەمبەر (صلوات الله عليه وسلم) نان و ئاوتان بخەمە خزمەت؟ پىغەمبەر (صلوات الله عليه وسلم) فەرمۇو: پىويىستان بەنان و ئاونىيە باوهەرى خۆت بشارەوە، وەئەگەر لېيان پرسىت پىگە ئىيمەيان لى ھەلە بکەن..

به‌لئی سوراقد (صلی الله علیہ و آله و سلم) یه کیک بwoo لهوانه‌ی که عهرشی فارس که وته ژیر دهستیان له کاتی عومه‌ری کوری خه تتاب (صلی الله علیہ و آله و سلم)، واته ئه م په یمانی سه رکه و تنه‌ی پیغامبر(صلی الله علیہ و آله و سلم) له پاش نزیکه‌ی پانزه ساله هاته جی^(۳) !! !

۳- له کاتی هه لکه‌ندنی خهندق دا کاتی هه موو هوزو خیل و تیره و تایفه کان هاتن و هیرشیان بُو مه‌دینه هینا پیغامبر(صلی الله علیہ و آله و سلم) و یارانی به تایبیت سه‌لمانی فارسی (صلی الله علیہ و آله و سلم) بُو چونیان وابوو که چالیک هه ل که‌نن به چوار دهوری مه‌دینه دا بُو ئه وهی بتوانن به‌ره‌قانی بکه‌ن له مه‌دینه ئه و که م و کورتی‌یه‌ی گه‌وره‌ی سنووری مه‌دینه زوری دوزمنان که بربیتی بwoo زیاتر (۵۱) هزار سه‌ربازو چه ک به‌دهست توانای شه‌رکردنیان هه بwoo. له کاتی هه لکه‌ندنی چاله‌که موسلمانان زور بررسی و ماندوو بیون هیزو توانا و مه‌عنه‌ویان ده‌پوخا به تایبیت دوو بیوه‌کان پاگه‌نده‌ی زیاد له حه‌دیان ده‌کرد بُو ئه وهی باوه‌رداران هه ل بین.

له و کاته ناسکه‌دا به‌ردیکی زور گه‌وره و سه‌خت زور ئازاری موسلمانانی دا نه ئه وه بwoo بتوانن بیشکینن، ونه ئه وه بwoo بتوانن هه لی بکه‌نن و له جیی خوی لایدهن، بُویه ئه م باسه‌یان برده خزمه‌ت پیغامبر(صلی الله علیہ و آله و سلم) سه‌یریان کرد پیغامبر(صلی الله علیہ و آله و سلم) له برسا به‌ردی له‌زگ و گه‌ده‌ی بستووه به‌پشتین !

کاتی ئه مه‌ی زانی که و ئه و به‌رده ئه وانی هیلاک کرد و دا دا ای پاچیک یان هه رشتیکی کرد که ئه وان کاری له سه‌رده‌که‌ن بُو هه ل کولین . دهستی دایه و فهربووده: (بسم الله) به ناوی خودا پارچه‌یه کی گه‌وره‌ی لی بقوه، پیغامبر(صلی الله علیہ و آله و سلم) فهربووده: (الله أکبر) گه‌وره‌یی هه ر بُو خودایه (أبشروا فتحت کیسری)^(۴).

واته: مژده‌تان پی دهدهم به‌ئیوه که مولکی کیسری دهکه ویته ژیر دهستی ئیوه؟!! !.

له پاشان جاریکی تر له به‌ردکه‌یدا به‌ردکه پارچه پارچه بwoo فهربووده:
(الله أکبر فتحت کنوز قیصر).

(۳) صحیح البخاری، وانظر: مشکاة المصایب: ۵۸۶۹.

(۴) فهربووده که بهم شیوه‌یه‌یه: (بسم الله، الله أکبر أعطیت مفاتیح الشام، والله إِنَّ لِأَنْظَرِ قَصْرَهَا الْحَمْرَ السَّاعَةَ)، الله أکبر أعطیت فارس، والله إِنَّ لِأَبْصَرِ قَصْرَ الْمَدَنِ الْأَبْيَضَ الْآنَ، (بسم الله، الله أکبر، أعطیت مفاتیح الیمن، والله إِنَّ لِأَبْصَرِ أَبْوَابَ صَنَعَاءَ من مکانی) سنن النسائي وأحمد في مسنده.

گهوره‌بی هه ر بخودایه سامان و قه‌سری قه‌یسه ر ده که ویته زیر دهستی موسلمان ! ئه م په‌یمان و مژدانه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ له که‌ی فه‌رموویه‌تی ؟! له و په‌ری لاوازی وه‌زاری و هی تر .. قورئان توماری کردووه ده فه‌رموویت :

﴿وَبَلَّغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظْنُونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَ﴾ [الأحزاب: ١٠] .

واته: ئیوه دله کانتنان هاتبووه ناو قورگه کانتانه‌وه گومانی جو را و جو را تان به خودا ده برد

به‌لئی چهند سالانیکی که م بwoo هه ردoo و ئیمپراتوریتی زل هیزی ئه و زه‌مانه‌یه که وتنه زیر دهستی موسلمانان (که بريتی بعون له ئیمپراتوری ساسانی که‌ته‌مه‌نى، ئه م ئیمپراتوریه زیاتر له هه زار سال بwoo ! ! !

وه ئیمپراتوری بیزه‌نتینی (البرزنطیة) که ته‌مه‌نى زیاتر له (٧٠٠) سال بwoo، به ماوه‌یه‌کی قیاسی زور که م که وته زیر ده سه‌لاتی موسلمانه‌وه له‌نیوان په‌نجا سال تا شه‌ست سال له کوچی پیغه‌مبه‌ر ﷺ بخودیه ! ! !

٤- پیغه‌مبه‌ر ده فه‌رموویت: (إِنَّ اللَّهَ زُوْيَ لِالْأَرْضِ فَرَأَيْتَ مُشَارقَهَا وَمَغْرِبَهَا وَإِنَّ مَلَكَ أَمْتَي سیلخ مازوی لی منها) ^(٥).

واته: خودای گهوره زه‌وی بخ نزیک کرده‌وه هه تا بینیم خوره‌هلاات و خورنیشی زه‌وی، به‌دلنیایی‌یه‌وه، پیتان ده‌لیم سه‌روهت و سامان و مولکی ئوممه‌تی من ده‌گاته بقز هه‌لاات و بقزناوا.

بی گومان ئیسلام گهیشه روسيا و ئهورپا و ئهندہ‌لوس و اسپانيا گهیشه نیوه‌که‌ی تری جیهان که بريتی بwoo له چین ئیمپراتوری چین سه‌رانه‌ی بخ موسلمانان ده‌نارد به‌رامبه‌ر ئه‌وهی که‌له‌سه‌ر خویان بمنیت‌هه‌وه ئه‌مه هیشتا که‌متر بwoo له‌سه‌د سال دوای کوچی پیغه‌مبه‌ر ! ! !

٥- عه‌بدوللای کوری عومه‌ری کوری خه‌تتاب (خیجه‌هه) ده‌لیت: ئیمه له خزمه‌ت پیغه‌مبه‌ردا ﷺ بعوین لیيان پرسی کام دوو شاره له پیش ئه‌وی تریان دیته باوه‌شی

(٥) سلسلة الأحاديث الصحيحة: ١/٣٢.

ئىسلام؟ (أي المديتين تفتح أولاً القسطنطينية أو رومية؟ فقال(صل) مدينة هرقل تفتح أولاً يعني قسطنطينية^(٦) .

فەرمۇوی شارى قەيسىر واتە قىستەنتىنې بۆيە ياوهارانى پىغەمبەر(صل) زۆر خۆشحال بۇون بۆ ئەوهى بەشدارى ئەو خىرە بن كە شارى قەيسىر دەكەۋىتە ئىسلام لەوئى بۆيە كۆمەللىكى زۆر لەخواناسان و كۆشش كاران بۆ بەرزكىرنەوهى ئالائى ئىسلام لەوئى بەرىكەوتىن بۆ ئەوهى سەركەوتىن بەدەست بەتايىبەتى فەرمۇودە تىرى پىغەمبەر(صل) هەيە كە دەفەرمۇویت: (نعم الأمير أميرها ونعم الجيش جيشها)^(٧).

واتە: باشتىرين گەورەو سەركىرەي، باشتىرين لەشكريش ئەو لەشكريش يە كە ئەۋىزىزگار دەكات.

بەلام پاش شەرو پىيادانىكى زۆر لەياوهاران و تىكۈشەران گىانيان لەدەست دا.
ئەبوو ئەيوبى ئەنسارىش لەوئى مەدو ھەر لەنزيكىيانەو ناشتىيان.

ھەر ناو بەناو مۇسلمانان خۆيان كۆ دەكىرەوە و دەچۈون بۆ ئەوهى سەركەوتىن بەدەست بەتايىن بەلام دەكەپانەوە يان دەكۈزان ئەم جەنگانە نزىكە (٧٠٠) حەوت سالى پەبەقى خايىند ئەو مۇسلمانانە بەھىزى بازىوویەكى ئىمانى و ماددىيەوە لە ئىسلام ئالائى محمد فاتح دا هاتن بەرەو شارى قىستەنتىنې .

پاش ئەوهى شەر كرا توانرا بۆ دوا جار بىزگار بىرىت.

لە سالى (١٤٥٢) ئى زايىنى كە دەكاته ٨٥٧ كۆچى پىغەمبەر(صل) ئەم مژدهيەى پىغەمبەر هاتە جى ! ! بەلام ئەوهى جىي سەرنجە فەرمۇودەكەى بەشىكى ترى ماوه كە ھىشتا نەھاتۇتە جى و ھىشتا مۇسلمانان تائىستاش نەگەيشتۇونەتە ئەو ئاستە بىتوانن ئەۋىش رىزگار كەن كە بىرىتىيە لە رۆما؟ ! ! !

بەلام ئەوهى جىي دلىيابىي ھەر مۇسلمانىكە ئەوهىي ئەبىت ئەوهەش بىتە جى بەلام كەي و چىن و بەكى ئەوه خودا دەزانى؟ ! ! !

(٦) (نفس المصدر).

(٧) رواه أَحْمَدُ، وَضَعْفُهُ الشِّيخُ الْأَلْيَانِيُّ فِي: (ضَعْفُ الْجَامِعِ الصَّغِيرِ، رَقْمٌ: ٤٦٥٥)، وَ(سَلْسَلَةُ الْأَحَادِيثِ الْضَّعِيفَةِ: ٢/ ٢٦٨).

کەنیسەی ئەوروپا و رۆما

چاك ئاگایان له و فەرمۇودەيە ھەيە كە پىغەمبەر وەعدى فەرمۇوە، چونكە ئەوانىش دەزانن كە پىغەمبەر ﷺ راستە وەك خواى گەورە دەفەرمۇيىت:

﴿يَعْرِفُونَ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ﴾

[البقرة: ١٤٦].

واتە: ئەوان پىغەمبەر ﷺ دەناسن وەك مندالەكانى خۆيان دەناسن .

٦- مژدەيەكى ترى پىغەمبەر ﷺ دەفەرمۇيىت: (لิตىمن هذا الأمر مابلغ الليل والنهار، وما يترك الله بيت مدر ولا وبر إلا وأدخله هذا الدين بعز عزيز أو ذل ذليل) ^(٨).

واتە: ئەم ئىسلامە دەگاتە ئەو جى گەيە كە شەو وېرۋىتى پى گەيشتى، ھىچ مالىك بەجى ناھىلى چ لە قور دروست كرابى يان لە خىوهەت واتە: لە مۇو و خورى دروست كرابى ئەم ئايىنەي دەچىتى ئىنجا يان بە هوئى ئازايى و ليھاتووپى تى كوشەران كە دەبنە خاوهە دەسەلات؟!

يا بەھۆى كەمى و بى نرخى ئەوانەوە كە بى دەسەلاتە ؟ ! !

بەيەكىك لەم دوو ھۆكارە ئەبى ئىسلام رىزۇ كەرامەت و حورمەتى بۆ بىگەريتەوە، بى بپوايانىش زەلیل و بى دەسەلات بېھنەوە.

ئەوەي لەم فەرمۇودەيە وەردەگىرى ئەوەيە:

*ئەگەر موسىمانان خۆيان بەھىزۇ بازو توانا بۇون لە ھەموو رووپەكەوە ئەوا خودا سەركەوتى دەنلىرى .

*ئەگەر نا ئەو كات خودا بەھۆى كەسىك لە كافران كەسۈوك و چىرۇكە كارى دەكات ئىسلام دەبىتەوە خاوهەن كەرامەتى جاران.

وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم.